

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 28Co/50/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2613201884
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Mizerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2613201884.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Lucia Mizerová a sudcov: JUDr. Erika Tischlerová a JUDr. Peter Duman, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, adresa XXX XX C. XXX, zastúpeného advokátom: Mgr. Milan Sadloň, so sídlom V. Paulínyho – Tótha 30, Senica, IČO: 37 846 370, proti žalovanému: D. B., nar. XX.XX.XXXX, adresa XXX XX B. E. XXX, zastúpenému advokátom: JUDr. Juraj Procházka, so sídlom 908 76 Lakšárska Nová Ves 403, o zaplatenie 648,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Senica č. k. 5C/14/2013-131 zo dňa 4. mája 2023, t a k t o

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalovanému priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodnutie súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 3 ods. 1, § 130 ods. 2 OZ, § 139 ods. 2, § 451 ods. 1, 2, § 456 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a vecne tým, že žalobca sa podanou žalobou pôvodne vedenou proti žalovanému F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, domáhal zaplatenia sumy 648 eur s príslušenstvom z dôvodu, že tento pôvodný žalovaný dňa 22.07.2012 rozbil krompáčom sekvenčnú garážovú bránu, teda tri polia zo štyroch, ktorú garáž užíva žalobca, preto bol nútený dať ju opraviť, keď cena za opravu bola práve 648 eur v zmysle faktúry č. 2012132 zo dňa 07.08.2012. Žalobca mal za to, že stavebníkmi a vlastníkmi garáže boli manželia F. B. (žalovaný) a manželka G. B., rodičia žalobcu, ktorých manželstvo bolo rozvedené. Dňa 22.07.2010 darovala G. B. svojmu synovi, žalobcovi, svoj spoluvlastnícky podiel na garáži o veľkosti 1. Druhým spoluvlastníkom garáže zostal žalovaný F. B.. Pôvodný žalovaný F. B. sa bránil tým, že z dôvodu zabránenia prístupu do garáže pri dome súpisné číslo XXX v obci C. žalobcom, bol nútený dňa 22.07.2012 si tento vstup zabezpečiť prekonaním prekážky, a to sekvenčnej garážovej brány. Ďalej dôvodil, že vlastníkom garáže je v skutočnosti syn žalovaného a brat žalobcu D. B., teda pôvodný žalovaný nemohol spôsobiť žalobcovi svojim konaním dňa 22.07.2012 žiadnu škodu. V konaní Okresného súdu Senica vedenom pod sp. zn. 11C/131/2013, potom rozhodol na základe odvolania proti rozsudku č.k. 11C/131/2013-90 zo dňa 24.06.2014, Krajský súd v Trnave rozsudkom č.k. 11Co/49/2018-191 zo dňa 09.04.2019 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a určil, že žalobca D. B. je vlastníkom garáže bez súpisného čísla na parcele č. 588/4 zapísanej v KN na LV č. XXXX pre obec a katastrálne územie C. v celosti. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom č. k. 2Cdo 204/2020 zo dňa 30.05.2022 dovolanie A. B. proti rozsudku krajského súdu zamietol. Následne na návrh žalobcu, pripustil súd uznesením č.k. 5C/14/2013-104 zo dňa 23.11.2022, aby do konania na miesto doterajšieho žalovaného F. B., nar. XX.XX.XXXX vstúpil D. B., nar. XX.XX.XXXX. Žalobca mal za to, že zmena vlastníka garáže spôsobila nielen zmenu v osobe

žalovaného, ale aj v právnom dôvode žalovaného nároku, pretože už nemôže ísť o náhradu škody, keďže žalobcovi ako nevlastníkovi garáže nemohla vzniknúť škoda, ale celá žalovaná suma vznikla z titulu bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, ktorý sa obohatil tým, že povinnosť zaplatiť opravu garáže namiesto vlastníka zaplatil žalobca.

3. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí dôvodil tým, že pokiaľ ide o zhodnotenie užívanej nehnuteľnosti tým, že došlo k oprave poškodenej garážovej brány, nárok na náhradu týchto nákladov (investícií), ktoré si žalobca uplatňuje, je nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého výška je predstavovaná nie hodnotou vynaložených prostriedkov, ale rozdielom medzi hodnotou nehnuteľnosti pred vykonaním opravy a po jej vykonaní. Poukázal na judikatúru (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Odo 477/2003, rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32Cdo 3149/2007), podľa ktorej bezdôvodným obohatením nie je cena investícií vložených do cudzej nehnuteľnosti, ale rozdiel medzi jej trhovou cenou pred a po ich vložení. Pri posudzovaní rozsahu bezdôvodného obohatenia sa teda vychádza z rozdielu obvyklých cien nehnuteľnosti pred a po jej zhodnotení.

4. Vyhodnotením vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci dospel súd prvej inštancie k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Medzi stranami nebola sporná skutočnosť, že v čase, kedy došlo k poškodeniu predmetnej garážovej brány boli evidenčnými spoluvlastníkmi garáže ako stavby, žalobca v podiele 1 a pôvodný žalovaný F. B. v podiele 1. Taktiež nebola sporná skutočnosť, že predmetnú garážovú bránu poškodil dňa 22.07.2012 pôvodný žalovaný F. B. (otec žalobcu) tak, že krompáčom rozbil jej tri sekvenčné polia, ako ani skutočnosť, že za opravu tejto garážovej brány zaplatil žalobca dňa 08.08.2012 sumu 648 eur. Nebolo sporným ani to, že k incidentu medzi žalobcom a pôvodným žalovaným došlo v dôsledku nezhôd o užívaní spoločnej veci, pretože žalobca svojvoľne a nezákonne užíval celú garáž a pôvodnému žalovanému F. B. ako druhému podielovému spoluvlastníkovi znemožnil užívanie a vstup do predmetnej garáže. Počas tohto konania však bolo rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/49/2018-191 zo dňa 09.04.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23.04.2019, rozhodnuté, že skutočným vlastníkom predmetnej garáže je v celosti súčasný žalovaný D. B. (brat žalobcu), ktorého vstup do konania namiesto pôvodného žalovaného F. B., pripustil súd na základe návrhu žalobcu. V konaní zostala sporná len tá skutočnosť, či sa žalovaný skutočne na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil a o akú sumu. Súd uviedol, že v čase, kedy došlo k poškodeniu predmetnej garážovej brány, žalobca vedel, že nie je výlučným vlastníkom garáže a napriek tomu neumožnil, vtedy domnelému spoluvlastníkovi garáže F. B., túto garáž taktiež užívať a vstupovať do nej, i keď vzhľadom na ustanovenie § 139 ods. 2 OZ o hospodárení so spoločnou vecou –garážou, mali rozhodovať rovnako, keďže každý z nich vlastnil rovnaký podiel 1. Žalobca tým, že svojvoľne a nezákonne užíval bez právneho titulu celú garáž a znemožnil F. B. výkon jeho spoluvlastníckeho práva, spôsobil, že tento sa domáhal vstupu do garáže násilím, čím došlo k poškodeniu jej brány. Keďže žalobca užíval garáž naďalej, dal bránu opraviť a opravu aj zaplatil. Konanie žalobcu bolo nielen v rozpore s ustanovením § 130 ods. 2 OZ, ktoré rieši hospodárenie so spoločnou vecou, ale i v rozpore s ustanovením § 3 ods. 1 OZ, teda v rozpore s dobrými mravmi, pretože vedomé popieranie výkonu spoluvlastníckych práv a povinností z občianskoprávných vzťahov je v rozpore so zákonom. V zmysle rozhodnutia Krajského súdu v Trnave je od počiatku skutočným vlastníkom garáže žalovaný D. B. v celosti, ktorý preukázateľne túto garážovú bránu ako novú kúpil a zaplatil. Žalobca od počiatku porušoval zákon tým, že bez právneho titulu a bez súhlasu žalovaného užíval jeho garáž a od svojho protiprávneho konania neustúpil doteraz, napriek právoplatnému rozhodnutiu súdu o vlastníctve žalovaného k predmetnej garáži, čím naďalej vedome pokračuje vo svojom protiprávnom konaní, čo je nielen v rozpore so zákonom, ale keďže to robí vedome, aj v rozpore s dobrými mravmi.

5. Súd prvej inštancie mal za to, že čo sa týka výšky uplatneného bezdôvodného obohatenia, pri rozhodovaní bolo potrebné posudzovať nie sumu peňažného plnenia, ktoré bolo žalobcom investované bez právneho dôvodu do majetku žalovaného, ale to, či a ako sa majetok žalovaného zhodnotil. V danom prípade sa však majetok žalovaného žiadnym spôsobom nezhodnotil. Žalobca bol povinný v spore preukázať, že opravou, resp. zaplatením opravy garážovej brány, zhodnotil celú garáž, teda nehnuteľnosť žalovaného. V danom prípade výšku bezdôvodného obohatenia totiž predstavuje nie výška finančných prostriedkov vynaložených na opravu garáže, ale rozdiel medzi hodnotou garáže, ako celku nehnuteľnosti, pred vykonaním opravy jej brány a po nej. Žalobca v spore nepredložil žiadny takýto dôkaz, z ktorého by bolo preukázané, že zaplatením opravy garážovej brány zhodnotil celú garáž ako celok a o akú sumu, teda dôkaz, ktorým by preukázal reálne zhodnotenie majetku žalovaného, čím v konaní neuniesol dôkazné bremeno. Súd teda dospel k záveru, že žalobca od počiatku užíval predmetnú

garáž bez právneho dôvodu, od svojho protiprávneho konania neupustil ani po zistení, že nie je ani len podielovým spoluvlastníkom tejto garáže a v tomto protiprávnom konaní pokračuje naďalej, čím koná nielen v rozpore so zákonom, ale i v rozpore s dobrými mravmi, nepreukázal žiadne zhodnotenie majetku žalovaného, keďže vykonal len opravu časti garážovej brány, aby ju mohol naďalej plnohodnotne užívať, a preto súd žalobu zamietol.

6. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť v spore plne úspešnému žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

7. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zastúpenia v celom rozsahu odvolanie z dôvodu, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP), rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) a tiež že rozhodnutie súdu je arbitrárne a nepreskúmateľné. Žalobca uviedol, že v čase incidentu bol podľa údajov na liste vlastníctva spoluvlastníkom predmetnej garáže, ako aj domu a príľahlých pozemkov v podiely 1 a vlastnil auto, pričom otec - F. B. žiadne auto nemal. Brat D. tam v tom čase nebýval a dodnes býva v H. v rodinnom dome. Ani on garáž neužíval. Dom je situovaný tak, že predná stena domu je pri chodníku, takže pred domom je možné parkovať len tak, že auto celým svojim profilom zostáva na vozovke. Dom má veľkú bránu s veľkým priestorom za bránou, ktorý umožňuje parkovať auto tam. V čase pred incidentom otec nanosil do priestoru za bránou rôzne veci tak, že znemožnil parkovanie vozidla za bránou. Preto žalobca začal auto parkovať v garáži. Nie je pravdou, že otec do garáže nesmel vstúpiť. Nemohol tam mať akurát dielňu, ako si zaumienil. F. B. chcel užívať podbránie aj garáž, a preto v hneve ťažko poškodil garážovú bránu. Vzťahy s ním boli vážne narušené, robil matke aj žalobcovi rôzne naschväly (napr. odpojenie elektriny na poschodí, ktoré obývali), čo vyústilo v ne jeden (aj fyzický) konflikt. Žalobca neužíval nezákonne garáž, keďže bol vlastníkom polovice garáže. Otec žalobcu nikdy nevyzval riadnym spôsobom na dohodu o užívaní spoločnej veci a ani sa riadnym spôsobom (na súde) nedomáhal určenia nakladania so spoločnou vecou. Naopak, vedený zlým úmyslom, ťažko poškodil garážovú bránu krompáčom. Ak by sa aj týmto konaním snažil o vstup do garáže, išlo by o násilné vniknutie a takáto svojpomoc je nelegálna, keďže nevyužil žiadne iné, zákonom aprobované postupy. Potom, čo brat D., teraz v postavení žalovaného, získal rozhodnutie súdu, ktorým sa stal jediným vlastníkom garáže, žalobcu nikdy žiadnym spôsobom nevyzval, aby garáž prestal užívať, alebo aby mu platil nájomné, a to aj napriek tomu, že o užívaní garáže vedel a bol s tým uzrozmeneý. Žalobca doteraz platil miestne dane za garáž. Žalovaný ho nepožiadaval po nadobudnutí vlastníctva garáže po rozhodnutí súdu, aby do konania o náhradu škody mohol popri žalobcovi vstúpiť do konania proti škodcovi F. B., ako by sa od riadneho vlastníka starajúceho sa o svoj majetok očakávalo. Je asi v súlade s dobrými mravmi nechať si inou osobou opraviť svoj majetok a nezaplatiť za opravu. Žiadne konkrétne nároky ohľadom užívania garáže voči žalobcovi na pojednávaniach žalovaný nevzniesol. Vzhľadom na uvedené, ako aj na konkludentný súhlas žalovaného s tým, aby mohol žalobca nerušene užívať garáž, ktorá je jeho vlastníctvom, nie je podľa žalobcu správne skutkové zistenie súdu, že žalobca garáž v minulosti užíval protizákonne a aj ju naďalej užíva nezákonne. Žalobca nepopiera, že žalovaný je vlastníkom garáže, a teda aj garážovej brány, aj keď v čase spôsobenia škody sa žalobca na základe úradných dokumentov domnieval, že je spoluvlastníkom v 1/2-ici. Žalobca sice nemá písomný súhlas žalovaného na užívanie garáže, ale vedomosť o tom, že ju žalobca užíva žalovaný má a mal od samého začiatku, teda najmenej od rozhodnutia súdu (že je vlastníkom garáže). V konaní žalovaný nepreukázal, že by žalobcu kedykoľvek v minulosti vyzval, aby garáž vypratal, odovzdal otcovi do užívania, alebo aby mu platil za jej užívanie, alebo aby akýmkoľvek iným spôsobom upravil svoje užívanie podľa predstáv žalovaného. Žalovaný po získaní garáže do svojho vlastníctva, sa už ďalej nestaral o to, kto a akým spôsobom bude garáž užívať, teda konkludentným spôsobom súhlasil s užívaním garáže žalobcom. Záver súdu o nezákonnom užívaní garáže zo strany žalobcu je teda predčasý a nie je podložený dôkazmi.

8. Žalobca nesúhlasil s názorom súdu, že v danom prípade sa majetok žalovaného žiadnym spôsobom nezhodnotil, ani s tým, že oprava poškodenej brány je investíciou v zmysle, v akom ju hodnotili súdy v jednom zo súdom uvádzaných rozhodnutí. Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka sa pod investíciou rozumejú náklady na výstavbu, rozšírenie, rekonštrukciu a tech. vybavenie objektov a ich výsledok. V skutočnosti ide o vklad s cieľom zhodnotiť vec, do ktorej sa investícia vložila. Následne teda je zrejme, že obohatenie nesúvisí primárne s výškou investície, ale s výsledným zhodnotením veci. Pri oprave nejde o investíciu s cieľom zhodnotiť vec, ale dať ju do funkčného, pôvodného stavu bez ohľadu na výslednú cenu celku. Bez opravy je často vec neupotrebitelná a teda bezcenná, resp. s podstatne

zniženou hodnotou. Náklady na opravu je teda nevyhnutné vynaložiť na to, aby vec bola hodnotná rovnako ako pred poškodením. Ak žalovaný nevyňaložil náklady na opravu veci, ktorej hodnota bola minimálne nižšia o opravu garážovej brány, potom sa bezdôvodne obohatil tým, že toto plnenie žalobca poskytol zaňho ako vlastníka veci (v omyle, že sám je spoluvlastníkom tejto veci). Je zrejme, že náklady na opravu zničenej/poškodenej veci nie sú investíciou v pravom slova zmysle a oprava veci nevedie k jej zhodnoteniu, ale len uvedeniu do pôvodného stavu. Je notoriou (§ 186 ods. 1 CSP), že poškodená vec má nižšiu hodnotu ako vec rovnaká, avšak nepoškodená. Táto skutočnosť sa nemusí dokazovať. Ak existujú z tohto pravidla výnimky (poškodená vec je hodnotnejšia ako nepoškodená), je potrebné ich identifikovať a posúdiť, či je možné tieto výnimky abstrahovať aj na tento prípad. Ak sa žalovaný domnieval, že cena garáže pred opravou (s poškodenou a nefunkčnou bránou) a po oprave brány bola rovnaká, mal o tom predložiť dôkaz. Žalobca žiadal len náhradu nákladov spojených s opravou brány, neinvestoval do brány modernejšej, drahšej, u ktorej by bol diskutabilný prínos k celkovej hodnote garáže. Teda opravou brány sa nedosiahlo zhodnotenie garáže, ale len jej hodnota pred poškodením. Sumu 648 eur bolo nutné vynaložiť na opravu, ak sa žalovaný domnieva, že do pôvodného stavu bolo možné garáž uviesť za nižšiu sumu, mal o tom predložiť dôkaz, resp. inak spochybniť cenu opravy. Právny záver, že nedošlo k bezdôvodnému obohateniu žalovaného, pretože sa majetok žalovaného opravou brány nezhodnotil (hodnota garáže/brány pred opravou je podľa súdu rovnaká ako po oprave brány) je podľa žalobcu nesprávny a nevychádzal zo zisteného skutkového stavu.

9. Za nesprávne právne posúdenie veci považuje žalobca aj úvahy súdu o prihladnutí na širšie skutkové a právne okolnosti vzniku uplatňovaného nároku. Konanie žalobcu, ktoré predchádzalo poškodeniu garáže nemôže škodcu exculpovať zo zodpovednosti za spôsobenú škodu, a teda nemôže ani znížiť nároky žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaným. Akékoľvek užívanie garáže žalobcom po oprave brány bez ďalšej procesnej aktivity žalovaného nemôže mať právne následky na zníženie nároku žalobcu, pretože tieto nároky sa môžu uplatniť v rámci procesnej obrany, alebo pri vzájomnej žalobe a musia byť vyčíslené, čo sa nestalo. Žalovaný sa k žalobe vyjadril písomne, podaním zo dňa 15.11.2022, kde neuviedol žiadne relevantné skutočnosti k veci. Následne dňa 8.3.2023 na pojednávaní vyjadril vôľu ukončiť spor mimosúdne, pričom naznačil možnosť postupu podľa § 147 CSP z titulu uplatnenia nárokov za bezdôvodné obohatenie užívaním garáže bez právneho titulu. Pretože žalovaný nepredložil súdu žiadny dôkaz o výške protipohľadávky a ani sa takého rozhodnutia nedomáhal, obmedzil sa len na tvrdenia o neoprávnenom užívaní garáže bez predloženia akýchkoľvek dôkazov. Argumentáciu o spôsobe výpočtu výšky bezdôvodného obohatenia s odkazom na príslušnú judikatúru (rozsudok NS ČR sp. zn. 25 Cdo 2145/2004) použil až vo svojej záverečnej reči, takže na tieto argumenty žalobca už nemohol reagovať. Žalovaný teda v konaní nevyvinul žiadnu aktivitu v smere predkladania dôkazov a uspokojil sa len so všeobecnými tvrdeniami o protiprávnom konaní žalobcu, ktoré ale nepodložil žiadnymi dôkazmi. Nepochybné dôkazy, ktoré predložil v konaní žalobca. Z rozsudku NS ČR sp. zn. 25 Cdo 2145/2004 zo dňa 18.09.2005 vyplýva, že žalobcovia mohli prípadne žalovať tretiu osobu na zaplatenie určitej sumy z titulu bezdôvodného obohatenia za vysadené ozdobné dreviny na cudzom pozemku, o ktorom sa pôvodne domnievali, že im patrí, ale len vo výške zhodnotenia pozemku touto výsadbou a nie vo výške hodnoty drevín. Nejedná sa tu o opravu poškodenej veci, ale o investíciu do zhodnotenia veci, a preto sa tento prípad na vec prejednávajú súdom nevzťahuje. Z rozsudku NS ČR sp. zn. 32 Cdo 3149/2007 zo dňa 22.10.2008 vyplýva, že hodnota opravy poškodeného vozidla bola vyššia ako hodnota vozidla po jeho oprave. Dôkaz o tomto predložil žalovaný (vlastník vozidla), od ktorého žalobca (ten, čo opravy vykonal) vymáhal bezdôvodné obohatenie. V danom prípade by teda takýto dôkaz mal predložiť žalovaný D. B., ak sa domnieva, že hodnota garáže pred opravou plus cena za opravu je vyššia, ako hodnota garáže po oprave. Z rozsudku NS ČR sp. zn. 33 Odo 477/2003 zo dňa 16.12.2003 vyplýva, že protipohľadávka uplatňovaná žalovanými z titulu bezdôvodného obohatenia vznikla z investícií pri prestavbe a rekonštrukcii rodinného domu, teda nie opravy poškodenej veci, čo nie je prípad prejednávany v tomto konaní. Prvoinštančný súd sa ale príhodnosťou uvedených rozhodnutí českého Nejvyššího soudu k prejednávanej veci nezaoberal a právne nevyhodnotil ich relevanciu. Urobil si nesprávny právny záver o tom, že hodnota garáže sa opravou brány nezvýšila, čo ale nepodoprel žiadnymi úvahami. Uvedené rozhodnutie tak trpí aj vadou zmätočnosti a nepreskúmateľnosti, keď súd nevysvetlil, ako dospel k záveru, že hodnota garáže s poškodenou bránou je rovnaká, ako hodnota garáže s nepoškodenou bránou. Na základe uvedeného žalobca navrhoval, aby odvolací súd zopakoval vykonané dokazovanie a napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie, alebo aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

10. Žalovaný samostatný odvolací návrh nepodal. K doručenému odvolaniu žalobcu podal písomné vyjadrenie v ktorom uviedol, že s odvolaním žalobcu nesúhlasí, pretože súd dospel ku správnym skutkovým zisteniam a vec aj správne právne posúdil. Odvolaním napadnutý rozsudok je rozsiahle odôvodnený, a teda v žiadnom prípade nie je arbitrárny a nepreskúmateľný. Žalobca od samého počiatku vedel, že stavebníkom garáže je jeho brat D. B.. Žaloval svojho otca F. B., ktorý poškodil garážovú bránu, zakúpenú D. B.. D. B. nadobudol vlastnícke právo ku garáži originárnym spôsobom, a to jej fyzickým zhotovením – stavbou. V čase podania žaloby bol evidenčným vlastníkom podľa stavu zápisu v KN F. B. v podiele 1, avšak to žalobcovi nebránilo, aby si vynucoval užívacie právo ku garáži násilím, pričom vedel, že stavebníkom, a teda vlastníkom spornej garáže je jeho brat D. a evidenčným vlastníkom otec F. B. v podiele 1. Arogantný a násilnícky žalobca v odvolaní pokrytecky tvrdí, že ho otec nikdy nevyzval na dohodu o užívaní garáže. Dokazovaním bolo preukázané, že žalobca garáž jednoducho okupoval a nepripustil prístup otca ani brata do nej. V tomto pokračoval aj po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pred Okresným súdom Senica pod sp. zn. 11C/131/2013. Na požiadavku žalovaného ako vlastníka o uvoľnenie garáže nereagoval a na jeho ponuku na jej odkúpenie za cenu zistenú znalcom, tlmočenú mu prostredníctvom právneho zástupcu reagoval odmietavo. Z toho je jasný arogantný a násilnícky prístup žalobcu v danej veci. Žalobca, hoci garáž nevlastní, ani nemá právny titul na jej užívanie, kľudne si ju bezplatne užíva doposiaľ. Čo sa týka žalovaného nároku a jeho výšky, táto sa opiera o sumu uvedenú vo faktúre na opravu garážovej brány. V žiadnom prípade od mája 2022/určenie vlastníckeho práva žalovaného ku garáži/ žalobca nepredložil súdu žiaden dôkaz o určení skutočnej výšky zhodnotenia majetku žalovaného, pričom nie je úlohou súdu uvedené zisťovať. Suma za opravu garážovej brány nemohla byť sumou, vyjadrujúcou výšku bezdôvodného obohatenia žalovaného. Vzniknutú škodu bezpochyby zaviniť žalobca a jej opravou bola vec uvedená len do pôvodného stavu. Žaloba bola teda zmaťočná. Žalovaný teda navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

11. K vyjadreniu žalovaného k odvolaniu podal žalobca písomné vyjadrenie (replika) v ktorom uviedol, že stavebníkom garáže boli rodičia žalobcu podľa stavebného povolenia. Až po vyvolaní sporu o náhradu škody a vydanie bezdôvodného obohatenia proti F. B., sa rozhodol D. B. podať žalobu o určenie vlastníckeho práva, teda po viac ako desiatich rokoch od výstavby garáže, ktorý spor nakoniec vyhral, a tak sa stal jediným vlastníkom garáže. Žalobca v odvolaní podrobne opísal vzťahy medzi žalobcom a F. B. a D. B.. Spory o užívanie garáže boli len s F. B.. D. B. sa nikdy k užívaniu garáže nevyjadroval, a to ani ústne, ani písomne, z rodičovského domu sa odsťahoval a garáž pre seba nepotreboval. Nikdy nežiadal nájomné, ani iné služby ako odplatu za užívanie garáže, a to ako zo strany F. B., ani zo strany žalobcu. Emotívne vyjadrenie žalovaného o arogantnom a násilníckom žalobcovi a jeho pokryteckých tvrdeniach nie sú v konaní preukázané, ide len o spôsob ovplyvnenia rozhodovania súdu citovo podfarbenými výrazmi. Žalobca v odvolaní uviedol, že s F. B. si robili vzájomne prieky. Žalobca jediný zo všetkých obyvateľov domu vlastnil motorové vozidlo a mal dve miesta, kde mohol toto vozidlo parkovať, a to v podbráni alebo v garáži, ktorá bola voľná a nevyužívaná. Tým, že otec F. B. do podbráňa naťahal rôzne veci tak, že tam nebolo možné umiestniť auto a garáž chcel užívať ako dieľňu výlučne a sám, nezostávala žalobcovi iná možnosť, ako si presadiť parkovanie v garáži. Žalovaný nevzniesol požiadavku na majetkové vysporiadanie, teda neponúkol na predaj garáž žalobcovi ani otcovi. Po nadobudnutí vlastníctva ku garáži sa o svoje vlastníctvo nezaujímal a nechal žalobcu a otca, aby užívali dom, pozemok a garáž podľa doterajšieho stavu. Žalovaný v konaní uviedol, že si ako protipohľadku uplatní nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, avšak tento nárok si napokon neuplatnil a ani bližšie nešpecifikoval podmienky, za ktorých by garáž predal. Žalobca preto povedal, že garáž kúpiť nechce, aby sa spor zbytočne nepredlžoval. Žalovaný nepredložil súdu jediný dôkaz o tom, že žalobca garáž užíval proti jeho vôli. Nikdy žalobcu písomne ani ústne nevyzval, aby garáž neužíval, nikdy od neho nežiadal žiadnu finančnú náhradu za užívanie garáže. Bezplatné užívanie konkludentne toleruje, preto žalobca nevie, z čoho vychádza žalovaný pri označení prístupu žalobcu ako arogantného a násilníckeho. V súčasnosti, ani v nedávnej minulosti, žalobca žiadne konflikty s D. B. ani s F. B. ohľadom užívania garáže nemal. Čo sa týka preukázania výšky bezdôvodného obohatenia žalovaného, túto žalobca v konaní preukázal vo výške hodnoty opravy garážovej brány. Žalobca nerozumie tvrdeniu žalovaného, že vzniknutú škodu zaviniť žalobca, keď bolo preukázané, že garážovú bránu rozbil krompáčom F. B.. Bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného spočíva v tom, že náklady na opravu bolo potrebné vynaložiť na uvedenie brány do pôvodného stavu, a keďže sa dodatočne preukázalo, že vlastníkom garáže je žalovaný, vymáha žalobca náklady na opravu ako bezdôvodné obohatenie na jeho strane.

12. K vyjadreniu žalobcu podal žalovaný písomné vyjadrenie (duplika), v ktorom uviedol, že žalobca súdy zavádza nepravdami a lžami. Tak ako žalobca v odvolaní pokrytecky tvrdil, že ho otec nikdy nevyzval na dohodu o užívaní garáže, tak aj v replike tvrdí rovnako, že žalovaný ho k uvoľneniu garáže nevyzval. Ak by sa žalobca unúval zúčastňovať pojednávaniu na súde, dozvedel by sa, kedy bol vyzvaný, a to opakovane. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca garáž jednoducho okupoval a nepripustil prístup otca ani brata do nej a v tomto pokračoval aj po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku krajského súdu. Na požiadavku žalovaného ako vlastníka o uvoľnenie garáže nereagoval. Žalobca si vynucoval užívacie právo ku garáži násilím, pričom vedel, že stavebníkom, a teda vlastníkom garáže, je jeho brat D.. Svojevoľná okupácia veci nepožíva právnu ani súdnu ochranu. Pokiaľ žalobca v replike hovorí o tom, že ním požadovanú výšku bezdôvodného obohatenia preukázal v konaní, žalovaný poukázal na to, že od mája 2022 nepredložil žiaden dôkaz o určení skutočnej výšky údajného zhodnotenia majetku žalovaného. Vzniknutú škodu bezpochyby zavinil žalobca a opravou bola vec uvedená do pôvodného stavu. Preto žalovaný zopakoval svoj návrh, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

13. Ďalšie vyjadrenia strany v odvolacom konaní nepodali.

14. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie žalobcu bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech, keď rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny, teda boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie podľa § 387 ods. 1 CSP.

15. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na rozsah podaného odvolania a uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol na základe vykonaného dokazovania a realizovaného právneho posúdenia veci vecne správne, pokiaľ žalobu žalobcu o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 648 eur s príslušenstvom zamietol v celom rozsahu dôvodiac, že v danom prípade bezdôvodné obohatenie predstavuje nie suma peňažného plnenia, ktoré bolo žalobcom investované bez právneho dôvodu na opravu majetku žalovaného, ale to, či a ako sa majetok žalovaného zhodnotil, pričom žalobca v spore nepreukázal, teda neuniesol dôkazné bremeno o tom, že zaplatením opravy zhodnotil majetok žalovaného, teda nepreukázal rozdiel medzi hodnotou garáže ako nehnuteľnosti pred vykonaním opravy jej brány a po nej.

16. Žalobca v odvolaní so závermi súdu prvej inštancie nesúhlasil a poukazoval na to, že v čase kedy pôvodne žalovaný F. B. predmetnú garážovú bránu poškodil, bol žalobca podľa údajov na liste vlastníctva podielovým spoluvlastníkom predmetnej garáže v podiele 1-ice. S druhým podielovým spoluvlastníkom F. B. mali nezhody o užívaní garáže, pričom žalobca ju skutočne potreboval využívať na parkovanie svojho motorového vozidla. Žalovaný sa o užívanie garáže nestaral a konkludentne toleroval jej užívanie žalobcom. F. B. garážovú bránu poškodil, pričom žalobca ju dal opraviť, čím uviedol garáž do pôvodného stavu, t. j. náklady na opravu boli vynaložené na to, aby mala vec hodnotu ako pred poškodením. Voči žalovanému vlastníkovi sa domáha len náhrady nákladov spojených s opravou garážovej brány (kedy neinvestoval do brány modernejšej, drahšej), o ktoré sa žalovaný podľa žalobcu na jeho úkor obohatil.

17. Pretože odvolací súd dospel v prejednávanej právnej veci k záveru, že na vec sa vzťahujú ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci neboli použité a sú pre rozhodnutie veci rozhodujúce, a to ustanovenie § 130 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého oprávnený držiteľ má voči vlastníkovi nárok na náhradu nákladov, ktoré účelne vynaložil na vec po dobu oprávnenej držby, a to v rozsahu zodpovedajúcom zhodnoteniu veci ku dňu jej vrátenia; obvyklé náklady súvisiace s údržbou a prevádzkou sa však nenahrádzajú; vyzval odvolací súd sporové strany, aby sa k možnému použitiu tejto právnej úpravy vyjadrili.

18. Žalobca na túto výzvu odvolacieho súdu uviedol, že súhlasí s tým, aby odvolací súd použil na posúdenie prípadu ustanovenie § 130 ods. 3 OZ.

19. Žalovaný k výzve odvolacieho súdu uviedol, že poukazuje na znenie zápisnice z pojednávania pred Okresným súdom Senica zo dňa 04.05.2023, na ktorom pojednávaní poukázal na zmatečnosť podanej žaloby a postupu žalobcu v priebehu konania, pretože žalovaná suma 648 eur ako cena opravy niekoľkých polí sekvenčnej elektricky ovládanej garážovej brány nemohla predstavovať ani náhradu škody, ani bezdôvodné obohatenie. Celú garážovú bránu zakúpil jej stavebník D. B., on ju zabudoval ako stavebnú súčasť stavby. Právny zástupca žalovaného poukázal vo svojom prednese (str. 3 predmetnej zápisnice), na ustanovenie § 130 ods. 3 OZ, v zápisnici je nesprávne uvedený ods. 2, podľa ktorého mal žalobca a jeho právny zástupca postupovať v predmetnej veci. O tom, že toto ustanovenie bolo týmto v doterajšom konaní použité, svedčí aj text prednesu právneho zástupcu žalovaného, v ktorom poukázal aj na ustálenú rozhodovaciu prax súdov SR, čo je zdokumentované v zápisnici („...ktorým, by preukázal reálne zhodnotenie majetku žalovaného...“). Z obsahu zápisnice vyplýva, že na ustanovenie § 130 ods. 3 OZ (v zápise nesprávne uvedený ods. 2) ako na predpis, o ktorý mal žalobca oprieť právnu argumentáciu na uplatnenie svojho nároku podanou žalobou, žalovaný poukázal, a teda nie je možné, aby v ďalšom konaní malo prísť k použitiu § 130 ods. 3 OZ ako právneho predpisu, ktorý pri doterajšom rozhodovaní veci použitý nebol. Žalobca sa podaným návrhom domáhal zaplattenia čiastky 648 eur bez akejkoľvek špecifikácie žalovaného nároku v petite návrhu na vydanie platobného rozkazu. V priebehu konania pred súdom prvej inštancie nijako bližšie nešpecifikoval žalovaný nárok, predžalobnou výzvou zo dňa 10.09.2012 požadoval na žalovanom v tom čase F. B. zaplattenie náhrady škody. Čo sa týka žalovaného nároku a jeho výšky, opiera sa len o sumu, uvedenú vo faktúre ako náhrady škody za opravu garážovej brány. Žalobca nepredložil žiadny návrh na zmenu petitu žaloby a nepripojil relevantný dôkaz o určení skutočnej výšky zhodnotenia majetku žalovaného. S ohľadom na charakter sporového konania ako kontradiktórneho, nie je úlohou súdu poskytovať v priebehu konania právne rady žalobcovi. Je preto sporné, k akému zhodnoteniu a či vôbec k nejakému zhodnoteniu vykonanou opravou, a teda uvedením brány do stavu pred poškodením, došlo. Konanie malo prebiehať na základe žaloby, ktorá mala presne špecifikovať na základe znaleckého posudku, či vôbec k nejakému zhodnoteniu vykonanou opravou, a teda uvedením brány do stavu pred poškodením vôbec došlo a ak áno, tak k akému, s určením jeho výšky vo finančnom vyjadrení v súlade s ust. § 130 ods. 3 OZ. Súd konal v súlade so žalobným návrhom žalobcu v intenciách § 153 ods. 1, 2 CSP o nároku na zaplattenie náhrady škody. Jeho výška sa opiera len o sumu uvedenú vo faktúre za opravu garážovej brány. Od mája 2022 do 04.05.2023 nepredložil žalobca súdu žiaden návrh na zmenu petitu žaloby a nepripojil relevantný dôkaz o určení skutočnej výšky zhodnotenia majetku žalovaného. Súd konal v zmysle podanej žaloby o náhrade škody a nie o vydaní bezdôvodného obohatenia s pripojením relevantného dôkazu o určení výšky zhodnotenia majetku žalovaného. Žalovaný je toho názoru, že by takýmto porušením ustanovení § 153 ods. 1, 2 CSP a § 216 ods. 1, 2 CSP odvolací súd poskytol jednostrannú procesnú výhodu protistrane. Nie je úlohou súdu poskytovať právne rady žalobcovi nad rámec ustanovení § 160 CSP. Pokiaľ súd uvažuje o použití ust. § 130 ods. 3 OZ ako o možnom použití právneho predpisu, ktorý pri doterajšom rozhodovaní veci použitý nebol, toto nie je pravdou. Nakoľko súd prvej inštancie rozhodol správne, žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

20. Dokazovaním vykonaným súdom prvej inštancie, bolo v predmetnej právnej veci zistené, že v čase (dňa 22.07.2012) kedy F. B. poškodil predmetnú garážovú bránu, boli evidenčnými spoluvlastníkmi garáže ako stavby žalobca v podiele 1-ice a pôvodný žalovaný F. B. rovnako v podiele 1-ice. Žalobca dal poškodenú garážovú bránu opraviť, pričom za opravu zaplatil sumu 648 eur. Neskôr bolo rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 11Co/49/2018-191 zo dňa 09.04.2019 určené, že vlastníkom garáže bol od počiatku D. B., na základe čoho žalobca navrhol pripustenie zmeny na strane žalovaného. Voči aktuálne žalovanému D. B. sa potom žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia, majúceho spočívať v uhradených nákladoch na opravu garážovej brány, tvoriacej súčasť nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve žalovaného tvrdiac, že o úhradu týchto nákladov sa žalovaný obohatil, keďže žalobca za neho zaplatil opravu jeho garážovej brány.

21. Podľa § 130 ods. 3 CSP, oprávnený držiteľ má voči vlastníkovi nárok na náhradu nákladov, ktoré účelne vynaložil na vec po dobu oprávnenej držby, a to v rozsahu zodpovedajúcom zhodnoteniu veci ku dňu jej vrátenia. Obvyklé náklady súvisiace s údržbou a prevádzkou sa však nenahrádzajú.

22. Držba je faktický stav, pri ktorom má držiteľ vec vo svojej moci, užíva túto vec a požíva plody a úžitky z tejto veci, disponuje ňou, prípadne vykonáva činnosť, ktorá pripúšťa trvalý alebo opätovný výkon. Tento objektívny stav je v niektorých prípadoch doplnený aj subjektívnym presvedčením držiteľa, že vec, s ktorou nakladá, alebo právo, ktoré vykonáva, mu patrí. V takomto prípade možno hovoriť o oprávnenej držbe, ktorá sa od neoprávnenej držby odlišuje práve subjektívnym stavom existujúcim v psychike držiteľa, a to jeho dobromyseľnosťou v tom, že mu vec alebo právo vskutku patrí.

23. V predmetnej právnej veci je možné konštatovať, že v čase poškodenia danej garážovej brány F. B. (osobou odlišnou od aktuálnych sporových strán), bol žalobca dobromyseľným držiteľom predmetnej garáže, keďže mu jeho matka, predtým zapísaná ako bezpodielová spoluvlastníčka danej garáže, po vyporiadaní BSM, darovala spoluvlastnícky podiel na garáži o veľkosti 1-ice. Druhým podielovým spoluvlastníkom bol práve škodca F. B.. Žalobca teda v čase poškodenia garážovej brány bol podľa vtedajšieho listu vlastníctva podielovým spoluvlastníkom danej garáže, ktorú užíval v subjektívnom presvedčení o tom, že je jej spoluvlastníkom. Až po uplatnení si nároku na náhradu škody voči škodcovi F. B., bolo začaté konanie o určenie vlastníckeho práva k predmetnej garáži vedené na Okresnom súde Senica pod sp. zn.11C/131/2013, v ktorom konaní bolo určené, že vlastníkom garáže v celosti bol od počiatku D. B.. Žalobca však v čase opravy garáže, vychádzal z presvedčenia, že vec mu ako spoluvlastníkovi patrí, čo malo oporu v skutkových okolnostiach, ktorými bolo darovanie mu spoluvlastníckeho podielu jeho matkou, ako aj v zápise jeho vlastníckeho práva na liste vlastníctva. Prípadná nedobromyseľnosť žalobcu v spore žalovaným preukázaná nebola. Tiež v zmysle zákona sa pri pochybnostiach považuje držba za oprávnenú (§ 130 ods. 1 veta druhá OZ).

24. Ako oprávnený držiteľ (podielový spoluvlastník s podielom 1-ice), bol žalobca oprávnený vykonávať práva patriace do obsahu vlastníckeho práva, t. j. nakladať s vecou ako so svojou. Pokiaľ ide o rovnaké podielové spoluvlastníctvo F. B., mali právo obaja sa rovnako podieľať na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci v tom čase a na ich podielové spoluvlastníctvo sa vzťahovali ust. § 137 a 139 OZ. Oprávnený držiteľ má potom tie isté práva, ktoré prislúchajú vlastníkovi veci (§ 130 ods. 2 OZ), teda sa aj prípadne domáhať náhrady škody voči škodcovi, avšak len ak by išlo o tretiu osobu, odlišnú od vlastníka, pretože proti vlastníkovi veci je takáto ochrana oprávnenej držby neúčinná.

25. V zmysle ust. § 130 ods. 3 OZ, patrí k právnym dôsledkom držby aj právna úprava vzťahu oprávneného držiteľa a vlastníka, ktorá ustanovuje práva a povinnosti týchto osôb pre prípad, keď dôjde k vydaniu veci vlastníkovi. V predmetnej právnej veci potom tiež právoplatnosťou rozhodnutia súdu o určení vlastníckeho práva žalovaného ku garáži, došlo k ukončeniu oprávnenej držby žalobcom, ako jej domnelým podielovým spoluvlastníkom a žalobca sa odvtedy stal držiteľom neoprávneným. Pretože však ku škode na predmete držby (garáže a jej brány) a náhrade tejto škody – opravou garážovej brány jej uvedením do pôvodného stavu, došlo v čase oprávnenej držby žalobcu, mal by žalobca vo vzťahu k žalovanému, ako skutočnému vlastníkovi veci, nároky upravené práve ustanovením § 130 ods. 3 OZ. Nárok podľa § 130 ods. 3 OZ sa síce svojou štruktúrou podobá nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, avšak v skutočnosti o bezdôvodné obohatenie nejde, pretože nárok oprávneného držiteľa nemá základ v ustanoveniach Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení, ale v samostatnom špeciálnom ustanovení § 130 ods. 3 OZ, ktoré upravuje otázku pomeru medzi oprávneným držiteľom a vlastníkom veci.

26. V zmysle § 130 ods. 3 OZ oprávnený držiteľ (tu žalobca) nemá nárok na náhradu bežných udržiavacích nákladov, ktorými sú náklady, ktoré udržiavajú vec v stave spôsobilom na jej riadne užívanie a fungovanie podľa jej účelu s tým, že tieto náklady nijakým spôsobom vec nezhodnocujú, ale iba na náhradu nákladov, ktoré účelne vynaložil na vec po dobu oprávnenej držby v rozsahu zodpovedajúcom zhodnoteniu veci. Tieto náklady, teda také, ktoré oprávnený držiteľ vynaložil na zhodnotenie držanej veci, sa zisťujú porovnaním stavu veci (tu stavby) v okamihu nadobudnutia oprávnenej držby so stavom veci ku dňu jej vydania vlastníkovi. Treba zdôrazniť, že porovnanie týchto stavov neznamená vydanie všetkých nákladov, ale iba nákladov v rozsahu zhodnotenia držanej a vydávanej veci.

27. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že oprávnený držiteľ má voči vlastníkovi nárok na náhradu len tých nákladov, ktorými zhodnotil jeho vec a ktoré boli vynaložené účelne. Pod rozsahom zhodnotenia sa pritom nerozumie súčet nákladov vynaložených na danú vec, ale to, o čo sa vec na základe konania oprávneného držiteľa zhodnotila. Zákon tiež výslovne ustanovuje časový moment, ku ktorému sa rozsah

zhodnotenia zisťuje, a to deň vrátenia veci. Oprávnený držiteľ si preto nemôže tento nárok uplatňovať voči vlastníkovi veci pred jej vrátením.

28. Oprávnený držiteľ teda nemá nárok na náhradu tých nákladov, ktoré vynaložil v súvislosti s údržbou alebo prevádzkou veci. Dôvod spočíva v tom, že oprávnený držiteľ vec užíval oprávnene a logicky bol povinný sám niesť náklady, ktoré boli nevyhnutne spojené s jej udrжанím v prevádzkyschopnom stave. Za prevádzkové náklady potom treba považovať aj náklady na opravu veci poškodenej úmyselne treťou osobou, odlišnou od vlastníka veci, ktorých náhrady sa tak žalobca v predmetnom konaní nedôvodne domáhal voči žalovanému ako skutočnému vlastníkovi veci.

29. V danej právnej veci je totiž podstatnou tá právna skutočnosť, že nárok žalobcu ako dobromyseľného držiteľa veci v čase vynaloženia nákladov na opravu poškodenej garážovej brány, uplatnený voči žalovanému ako skutočnému vlastníkovi veci, nie je nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia, ako sa nesprávne domnieval žalobca a ako to nesprávne právne vyhodnotil aj súd prvej inštancie, ale ide o špecifický nárok oprávneného držiteľa voči vlastníkovi veci v zmysle ustanovenia § 130 ods. 3 OZ. Obsah týchto nárokov je odlišný a rozdiel spočíva predovšetkým v inej právnej úprave úhrady nákladov spojených s vecou. Kým pri bezdôvodnom obohatení má ten, kto náklady vynaložil voči vlastníkovi veci nárok aj na náhradu tých nákladov, ktoré vynaložil na údržbu a prevádzku veci, oprávnený držiteľ má nárok iba na úhradu účelne vynaložených nákladov, ktorými došlo k zhodnoteniu veci. Táto na prvý pohľad anomália, pri ktorej má oprávnený držiteľ menší nárok na náhradu ako osoba požadujúca bezdôvodné obohatenie, je ale daná tým, že oprávnený držiteľ náklady na údržbu a prevádzku realizoval v presvedčení, že sa tieto týkajú jeho vlastnej veci, pričom na druhej strane požíval v tom čase aj väčšiu právnu ochranu.

30. Pokiaľ sa teda v spore žalobca bránil tým, že vynaložil náklady na opravu garážovej brány aby ju uviedol do pôvodného prevádzkyschopného stavu s tým, aby vec mala rovnakú hodnotu ako pred poškodením, je zrejmé, že išlo o prevádzkové náklady žalobcu ako v tom čase oprávneného držiteľa, na ktorých náhradu nemá voči žalovanému ako vlastníkovi veci v zmysle zákona nárok, nakoľko to boli jeho bežné náklady ako oprávneného držiteľa garáže súvisiace s jej prevádzkou.

31. Súd prvej inštancie teda v danom prípade, hoci na základe nesprávneho právneho posúdenia veci ako nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia dospel k správneému záveru o tom, že v danom prípade by žalobca mal nárok iba na náhradu účelne vynaložených nákladov, ktorými došlo k zhodnoteniu danej garáže, pričom žalobca v spore neuniesol dôkazné bremeno v tom, že by predmetnú garáž oproti pôvodnému stavu zhodnotil, teda preukázal existujúci rozdiel medzi hodnotou garáže ako celku pred vykonaním opravy brány a po nej, preto bolo dôvodné jeho nárok voči žalovanému ako vlastníkovi danej veci v celom rozsahu zamietnuť. Nesprávne teda boli právne konštrukcie žalobcu v podanom odvolaní ohľadom výkladu pojmu investície do danej veci. Žalobca sám v odvolaní zdôrazňoval, že opravou iba uviedol garážovú bránu do pôvodného stavu, že táto oprava nevedla k zhodnoteniu danej garáže. V zmysle ust. § 130 ods. 3 CSP, s ktorého aplikáciou na danú právnu vec žalobca súhlasil, však voči žalovanému ako vlastníkovi veci, žalobca takýto právny nárok nemá, preto bolo dôvodné jeho žalobu voči žalovanému vlastníkovi zamietnuť.

32. V neposlednom rade je potrebné uviesť, že nárok na náhradu nákladov na zhodnotenie veci v zmysle § 130 ods. 3 OZ si môže oprávnený držiteľ voči vlastníkovi uplatňovať až po vrátení veci, teda v prípade, že žalobca garáž jej vlastníkovi - žalovanému ešte nevrátil, išlo by tiež o predčasne uplatnený nárok. V tejto otázke (či došlo k vráteniu veci žalovanému) by však už bolo nadbytočným vykonávať dokazovanie, pretože nie je daný samotný základ nároku žalobcu na náhradu udržiavacích nákladov voči vlastníkovi veci.

33. Pokiaľ ide o právne posúdenie veci na základe ust. § 130 ods. 3 OZ, voči ktorému prekvapivo namietal práve žalovaný, tak odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 382 CSP, podľa ktorého, ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili. Z obsahu rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplýva, že by súd na právne posúdenie veci uvedené zákonné ustanovenie aplikoval, hoci svojou vlastnou úvahou dospel v podstate k správneému záveru, že žalobcovi by voči žalovanému patrila iba náhrada nákladov spočívajúcich v zhodnotení danej garáže. Žalovaný vo vyjadrení namietal, že sa

nejedná o prípad podľa § 382 CSP, pretože on na pojednávaní dňa 04.05.2023 na toto ustanovenie poukazoval. Súd prvej inštancie však pri svojom rozhodovaní toto ustanovenie neaplikoval. Ustanovenie § 382 CSP pritom nadväzuje na povinnosť súdu prvej inštancie, ktorý má povinnosť vždy uviesť predbežné právne posúdenie veci tak, aby rozhodnutie vo veci samej nebolo pre strany prekvapivé a mali možnosť v konaní reagovať (§ 181 ods. 2 CSP). Súd prvej inštancie je povinný predbežné právne posúdenie veci uviesť pri predbežnom prejednaní sporu, ako aj na pojednávaní. Uvedená právna úprava má za cieľ zrýchlenie civilného sporového konania, ako aj predídanie tzv. prekvapivým súdnym rozhodnutiam, a pre súd zavádza povinnosť uviesť predbežné právne posúdenie veci. Taktiež v odvolacom konaní sa zavádza povinnosť súdu, aby v prípade, ak sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzval odvolací súd strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili. Toto ustanovenie má tiež za cieľ predísť tzv. prekvapivým súdnym rozhodnutiam. V žiadnom prípade sa tak nejedná o poskytovanie právnych rád žalobcovi, ako vo vyjadrení namietať žalovaný, ale o otázku náležitého právneho posúdenia veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. V zmysle ust. § 150 CSP majú strany povinnosť uvádzať skutkové tvrdenia. Nemajú povinnosť vyjadrovať sa k právnemu posúdeniu veci, teda k otázkam aplikácie určitého právneho predpisu na nimi tvrdený skutkový stav a k otázkam jeho interpretácie (majú však právo tak urobiť). Správne právne posúdenie je potom vecou súdu bez ohľadu na to, že žalobca uvedie nesprávnu právnu kvalifikáciu uplatneného nároku. Avšak práve za účelom zamedzenia prekvapivých rozhodnutí existuje povinnosť tak prvoinštančného (§ 181 ods. 2 CSP) ako i odvolacieho súdu (§ 382 CSP), uviesť svoje predbežné právne posúdenie veci, k čomu odvolací súd v danom prípade aj prikrčil predmetnou výzvou adresovanou sporovým stranám na možnosť vyjadriť sa k aplikácii dosiaľ súdom prvej inštancie neaplikovaného ust. § 130 ods. 3 OZ, čo strany v danom prípade aj využili.

34. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, po vyčerpaní relevantných odvolacích dôvodov, odvolací súd, hoci na základe odlišného právneho posúdenia veci, avšak v konečnom dôsledku ako vo výroku vecne správny, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie s použitím § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

35. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

36. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

37. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. O náhrade trov tohto odvolacieho konania, s použitím § 262 ods. 1 CSP v zmysle § 396 CSP, rozhodol odvolací súd ex officio podľa § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešnému žalovanému priznal plnú náhradu trov tohto odvolacieho konania proti neúspešnému žalobcovi. O výške náhrady trov tohto odvolacieho konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

39. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).